

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Babenco Andrei și de partea vătămată Brega Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Babenco Andrei Maxim, născut la 26.08.1943, originar din s. Vadul Turcului, r-nul Rîbnița și domiciliat în mun. Chișinău, str. I. Creangă 78, ap. 45.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 08.08.2012 – 27.12.2013;*
2. *Instanța de apel: 11.03.2014 – 25.06.2015;*
3. *Instanța de recurs: 09.02.2016 – 07.06.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013, **Babenco Andrei Maxim** a fost achitat de sub învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă depusă de partea vătămată Brega Oleg privind încasarea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Babenco Andrei Maxim, de către organul de urmărire penală, se învinuiește de faptul că, la 29.07.2011, aproximativ la ora 12:00, în incinta Universității Slavone amplasată pe str. Florilor 28/1, mun. Chișinău, în urma unui conflict manifestat prin cuvinte pe ton

înalt de înjosire a onoarei și demnității lui Brega Oleg, produs dintre ultimul pe de o parte și Babenco Andrei pe de altă parte, în prezența lui Tcaci Anatol Isidor, Lașco Ivan Vasili și Sajin Anatolie Filimon din motivul că, Brega Oleg în vederea investigării unui caz jurnalistic înregistra imagini video cu camera de luat vederi de model „Sony HDR-XR 520 E”, urmărind scopul încălcării grosolane a ordinii publice, însoțită de acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, manifestată prin intenția de deteriorare a bunurilor lui Brega Oleg, s-a apropiat de acesta, și în mod intenționat, în prezența altor persoane aflate în holul Universității, a aplicat o lovitură cu mâna peste camera de luat vederi de marcă „Sony HDR-XR 520 E”, în rezultat la ce, a deteriorat-o, prin ce i-a cauzat lui Brega Oleg un prejudiciu material în mărime de 4475 lei. În momentul aplicării loviturii de către Babenco Andrei peste camera de luat vederi de model „Sony FTDR-XR 520 E”, care era atârnată de gâtul lui Brega Oleg, aceasta l-a lovit în regiunea pieptului și i-a cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico – legală nr.1960/D din 09.08.2011, vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Babenco Andrei Maxim în baza art. 287 alin. (1) Cod penal: *„huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită”*.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și partea vătămată Brega Oleg.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Babenco Andrei Maxim să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de amendă, în mărime de 700 unități convenționale.

Totodată, a solicitat să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Brega Oleg Ion cu încasarea de la inculpatul Babenco Andrei Maxim a prejudiciul material cauzat în sumă totală de 4475 lei – costul pentru deteriorarea camerei de luat vederi, 50 000 lei prejudiciul moral și 70 lei plata pentru efectuarea expertizei medico-legale.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond incorect a apreciat probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și prezentate spre examinare, ca rezultat concluzionând asupra achitării lui Babenco Andrei Maxim, învinuit în baza art. 287 alin.(1) Cod penal.

Apelantul a considerat, că la adoptarea hotărârii instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate, a martorilor, cât și alte probe prezentate de către partea acuzării, or, în ședința de judecată însăși inculpatul Babenco Andrei a declarat că a dorit să-i cauzeze leziuni corporale părții vătămate Brega Oleg (a vrut să-i rupă degetul), fapt care determină acțiunile lui huliganice.

În opinia acuzatorului de stat, Babenco Andrei, nedorind conflicte, urma să apeleze la organele de poliție de la bun început, însă ultimul, din intenții huliganice l-a lovit pe cet. Brega Oleg, cauzându-i vătămări corporale și deteriorându-i camera de luat vederi.

Mai mult ca atât, a invocat și faptul, că din înregistrările video se vede clar cum inculpatul Babenco Andrei fără careva motiv, i-a aplicat lui Brega Oleg lovitura, iar peste câteva minute, iarăși l-a hărțuit, asta deși, organele de poliție au fost apelate de către alte persoane după ce inculpatul Babenco Andrei i-a aplicat lovitura lui Brega Oleg.

3.2. Partea vătămată Brega Oleg a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Babenco Andrei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de privațiune de libertate în baza acestei legi, precum și, admiterea integrală a acțiunii civile înaintate, cu încasarea de la inculpatul Babenco Andrei a prejudiciul material în sumă de 4475 lei, prejudiciu ce ține de deteriorarea camerei de luat vederi „Sony HDR-XR 520 E”, 50000 lei în calitate de prejudiciu moral cauzat și 70 lei plata pentru efectuarea expertizei medico-legale.

Totodată, a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03.07.2013 ca neîntemeiată și nemotivată, prin care a fost respinsă plângerea sa depusă împotriva ordonanței Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 09.07.2012, cu anularea ultimei, ordonanță, prin care au fost scoși de sub urmărire penală Sajin Anatolie, Tcaci Anatolii, Lașco Ivan și Babenco Andrei din lipsa elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 166 alin.(2) lit. d) Cod penal.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat, că prin probele administrate la etapa urmăririi penale, și anume, înregistrările video ridicate prin ordonanța de anexare la cauza penală a unui disc CDR de model LG cu înregistrările video de la Universitatea Slavonă din 29.01.2011 (f. d. 44, vol. I) și prin procesul - verbal de examinare a obiectului din 04.08.2011 (f. d. 36, vol. I) sunt detaliat descrise toate acțiunile înregistrate video, prin care se atestă că, Babenco Andrei avea comportament violent, manifestat prin obrăznicie deosebită față de el cu utilizarea unor cuvinte murdare și cu aplicarea unei lovituri asupra camerei de luat vederi, după care înregistrarea se întrerupe.

A invocat, că instanța de fond a pus la baza sentinței de achitare în privința inculpatului Babenco Andrei declarațiile subalternilor săi din cadrul Universității Slavone și anume, a lui Sajin Anatolie, Tcaci Anatolii, Lașco Ivan, care au avut statut de bănuit în cadrul acestei cauze penale la etapa urmăririi penale și care urmau a fi apreciate critic, or, acestea se contrazic prin imaginile video înregistrate la fața locului în momentul conflictului.

Apelantul a considerat, că instanța neîntemeiat a dat apreciere critică probei acuzării, și anume, înregistrărilor video, bazându-se pe raportul de constatare tehnico-științifică nr.1128 din 24.05.2012, care în final, nu compromite cu nimic valoarea probantă a acesteia. Mai mult, instanța de fond greșit a dat apreciere critică și declarațiilor martorului Cernei Iulia, făcute la urmărirea penală, expunând opinia, că acestea nu se confirmă prin înregistrarea video, declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați în instanță, ceea ce nu corespunde circumstanțelor cauzei, or, declarațiile acestui martor, se completează cu declarațiile părții vătămate, fiind confirmate și prin înregistrarea video.

În opinia părții vătămate, prin probele prezentate de acuzare a fost demonstrată întrunirea în acțiunile inculpatului Babenco Andrei a laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate, și anume, fiind constatată săvârșirea acțiunii cât și intenția de a-i provoca leziuni corporale părții vătămate, a-i înjosi demnitatea și reputația acestuia, acțiunile fiind îndreptate spre reacția publicului, în loc public și în prezența publicului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 au fost admise apelurile declarate de procuror și partea vătămată Brega Oleg, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Babenco Andrei Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, ce constituie 4 000 lei.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul lui Babenco Andrei Maxim în beneficiul părții vătămate Brega Oleg a sumei de 5000 (cinci mii) lei.

A fost respinsă ca nefondată cererea declarată de către partea vătămată Brega Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03.07.2013.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, deși instanța de fond a constatat corect probele pertinente, aceasta, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere greșită, ceea ce a dus la examinarea eronată a cauzei penale, astfel încât soluția oferită de prima instanță este afectată de această eroare.

Deși inculpatul Babenco Andrei nu a recunoscut vina de comiterea faptei imputate, vinovăția acestuia se dovedește integral prin probele acumulate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și verificate de către instanța de apel, și anume prin:

- declarațiile părții vătămate Brega O., a martorului Cernei Iu.;

– procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 02.08.2011, conform căruia partea vătămată Brega Oleg a solicitat să fie trași la răspundere conform legii penale, factorii de decizie ai Universității Slavone, amplasată în mun. Chișinău, str. Florilor 28/1, care la data de 29.07.2011 ora 12.00, l-au agresat în incinta instituției (f. d. 4, vol. I);

– înștiințare 902, informația cu nr.8984 din 29.07.2011, conform căreia a fost recepționată la data de 29.07.2011, ora 12.33, conținutul „*str. Florilor 28/1, Universitatea Slavonă, paza particulară împreună cu Babenco Andrei au conflict cu Cernei Iulia și Brega Oleg, a sunat Machidon Maria*” (f. d. 11, vol. I);

– raportul de examinare medico-legală nr. 3845 din 03.08.2011, conform căruia în rezultatul examinării medico-legale, la partea vătămată Brega Oleg s-au constatat echimoze multiple pe torace, brațul drept, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate - ce se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Luând în considerația localizarea multipolară a leziunilor corporale, formarea lor în rezultatul căderii se exclude (f. d. 18, vol. I);

– actul nr. 178722 din 02.08.2011, conform căruia Brega Oleg s-a adresat pentru repararea camerei de luat vederi „Sony FfDR-XR 520 E”, la care era deteriorat display-ul, achitînd în avans suma de 4 475 lei (f. d. 23a, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.08.2011, conform căruia a fost examinată camera de luat vederi „Sony HDR-XR 520 E”, de culoare întunecată, care are display-ul deteriorat (f. d. 30, 31, vol. I);

– procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.08.2011, conform căruia a fost supus examinării Discul SD-R, de model „LG”, seria 3112MI021LH09198, cu înregistrări video de la Universitatea Slavonă din 29.07.2011 (f. d. 36-43, vol. I);

– raportul de expertiză medico-legală nr.1960/D din 09.08.2011, conform căruia la cercetarea datelor prezentate pe numele cet. Brega Oleg, s-au constatat echimoze multiple pe torace, brațul drept, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Luând în considerație localizarea multipolară a leziunilor corporale - formarea lor în rezultatul căderii, se exclude (f. d. 77, vol. I).

Instanța de apel, apreciind în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, materialul probator nominalizat, a reiterat că, probele acumulate sunt relevate, admisibile și confirmă integral învinuirea adusă inculpatului Babenco Andrei în baza art. 287 alin.(1) Cod penal, deoarece acțiunile acestuia se încadrează în elementele constitutive ale infracțiunii imputate, fiindcă acțiunile pe care acesta le-a întreprins față de partea vătămată în loc public și în prezența terțelor persoane, denotă cert și fără echivoc caracterul de obrăznicie deosebită și lipsă vădită de respect față de societate, acțiuni ce au atins interesele legitime ale părții vătămate de a nu fi agresat în public, fiind astfel, încălcată ordinea publică.

Referitor la argumentele inculpatului, precum că partea vătămată a avut un comportament agresiv și provocator, instanța de apel le-a respins și a menționat, că acest fapt nu-l justifică de a acționa contrar normelor unanim recunoscute a ordinii publice și nici nu-i justifică comportamentul agresiv față de partea vătămată, or, opinia inculpatului vizavi de acțiunile pretins ilegale ale părții vătămate la data și circumstanțele nominalizate, nu constituie temei pentru agresarea acesteia, ci urmau a fi succedate de aplicarea modalităților legale de soluționare a conflictului.

În acest context, instanța de apel a relevat, că inculpatul nu a aplicat metodele legale în situația indicată mai sus, organele de poliție fiind apelate la solicitarea martorului Cernei Iulia și nu la solicitarea inculpatului sau la indicația acestuia, ceea ce denotă odată în plus caracterul infrațional al acțiunilor inculpatului.

Astfel, în circumstanțele descrise, instanța de apel a apreciat ca fiind eronate declarațiile inculpatului referitoare la faptul că, acesta nu a comis acțiunile incriminate, deoarece acestea sunt combătute prin probatoriul acumulat la materialele cauzei, concluziile contradictorii ale instanței de fond fiind axate pe aprecierea eronată a acestuia.

În consecință, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul a pledat nevinovat, vina acestuia a fost demonstrată integral prin probele expuse, iar nerecunoașterea vinei și argumentele invocate în acest sens, au caracter declarativ, scopul cărora este disculparea sa de consecințele penale ale faptelor comise, motiv pentru care, acestea au fost respinse de instanță, ele fiind combătute prin probele acumulate la dosar.

Instanța de apel a relevat, că nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și, după caz, verificate în ședința instanței de apel, demonstrează pe deplin vina acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a indicat că a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61 și 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică ca mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, este pentru prima dată tras la răspundere penală, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel, ajungând la concluzia că, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, vor fi realizate prin aplicarea inculpatului a pedepsei în formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul sumei de 4 000 lei, pedeapsă pe care instanța a apreciat-o ca fiind echitabilă în raport cu fapta comisă și scopul pedepsei penale.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată, instanța de apel a reținut prevederile art.387 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală, art.1422 alin.(1) și art.1423 alin.(1)

și (2) Cod civil, specificînd dispozițiile acestora, și a considerat ca fiind parțial fondate pretențiile părții vătămate privind încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat, dat fiind că, instanța a constatat cert că, prin acțiunile inculpatului, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe fizice, comportamentul îndreptat împotriva acestuia, cauzându-i suferințe psihice, astfel, apreciind ca fiind echitabilă și suficientă încasarea din contul inculpatului a sumei de 5 000 lei în calitate de compensație pentru prejudiciul moral cauzat.

Referitor la cerința expusă în apelul declarat de partea vătămată Brega Oleg privind casarea încheierii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 03.07.2013 și anularea ordonanței Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 09.07.2012, prin care au fost scoși de sub urmărire penală Sajin Anatolie, Tcaci Anatolii și Lașco Ivan din lipsa elementelor componente de infracțiune prevăzute de art.166 alin.(2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a concluzionat asupra necesității respingerii acesteia, deoarece din materialele cauzei, a reținut, că partea vătămată Brega Oleg a depus plângerea privind anularea ordonanței procurorului din 09.07.2012 la data de 13.06.2013, adică cu omiterea termenului instituit de art. 313 alin.(3) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că, ordonanța contestată urma a fi înaintată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, în fața judecătorului de instrucție, astfel, instanța de apel a indicat că nu a stabilit temeiuri pentru anularea încheierii primei instanțe, concluziile acesteia fiind juste.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat și argumentul invocat de apelant, precum că acesta nu a cunoscut despre ordonanța nominalizată, deoarece el a fost informat despre finalizării urmăririi penale și remiterea cauzei în instanța de judecată doar privind acuzarea lui Babenco Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal.

Mai mult decît atît, instanța de apel a menționat că, înaintarea plîngerii indicate la 13.06.2013 în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Babenco Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, în care anterior acestei date, au avut loc ședințele de judecată din 23.11.2012 și din 25.01.2013, denotă odată în plus că, partea vătămată nu a fost îngrădită în dreptul de a lua cunoștință cu materialele cauzei, cunoscând deja cu certitudine, că în dosarul expedit în instanță, învinuit este doar Babenco Andrei, lipsa unei diligente corespunzătoare în inacțiunile părții vătămate, urmînd a fi imputată acestuia, în condițiile în care, legislația procedural penală nu-l priva de drepturile procedurale corespunzătoare.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Babenco Andrei și de partea vătămată Brega Oleg.

6.1. Avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Babenco Andrei, invocînd temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, solicită, casarea integrală a deciziei, cu menținerea hotărîrii primei instanțe,

prin care s-a dispus achitarea lui Babenco Andrei de sub înviuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului avocatul indică următoarele argumente:

– instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței deoarece nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, or, la caz, instanța de apel, unilateral și selectiv a examinat probele la dosar, manifestându-se în favoarea acuzării, deoarece a pus la baza hotărîrii de condamnare a inculpatului Babenco Andrei, doar declarațiile părții vătămate și a martorului Cernei Iulia date la etapa urmăririi penale (ea nefiind audiată în ședința de judecată);

– instanța de apel, limitindu-se la citirea materialelor din dosar, inclusiv a declarațiilor părții vătămate și ale martorilor, practic nu a procedat la aprecierea tuturor probelor, care au fost obiect de cercetare în prima instanță, în baza cărora s-a concluzionat asupra necesității achitării inculpatului, ci doar le-a redat parțial în partea descriptivă a deciziei;

– consideră, că partea acuzării nu a prezentat suficiente probe, ce ar dovedi existența elementelor constitutive ale infracțiunii de huliganism în acțiunile lui Babenco Andrei, iar instanța de apel pripit și greșit a concluzionat despre faptul ca acțiunile inculpatului Babenco Andrei pot fi încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal;

– nu au fost analizate minuțios de către instanța de apel în coroborare cu celelalte probe, în special, cu declarațiile inculpatului și ale martorilor Malefici Eugeniu, Baltag Sergiu, Gligor Neli, Gușuvati Sergiu, Svinarenco Elena, Tcaci Anatolie și Sajin Anatolie, care toți împreună combat declarațiile părții vătămate, ale martorului Cernei Iulia și celelalte probe expuse supra de instanța de apel, care au fost doar redată în textul deciziei, fără a le da și aprecierea cuvenită;

– în opinia recurentului, prima instanță a analizat multiaspectual tot cumulul de probe administrat prin prisma concluziei, pertinentei și utilității lor, dîndu-le aprecierea cuvenită fiecărei în parte, prin coroborarea lor;

– consideră, că instanța de apel urma să aprecieze critic și proba cu înregistrarea video, care nu corespunde cu realitatea, deoarece a fost montată de către partea vătămată, întrucît aceasta a refuzat categoric să o prezinte inspectorului de sector Gușuvati Sergiu, fiind chemat la conflictul de la Universitatea Slavonă (declarațiile căruia au fost ignorate de instanța de apel), declarînd că nu are încredere în el ca colaborator al poliției.

6.2. Partea vătămată Brega Oleg, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază

soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicită:

1. Casarea parțială a deciziei Curții de apel Chișinău din 25.06.2015 în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului Babenco Andrei M., cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii, prin care inculpatului Babenco Andrei M. a-i stabili o pedeapsă sub formă de privațiune de libertate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, fiind circumstanțele agravante evidente, infracțiune pe bază de ură etnică, săvârșită, în grup, de o persoană cu funcții de răspundere.

2. Casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25.06.2015 în partea admiterii în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea civilă Brega Oleg și a încasa de la inculpatul Babenco Andrei prejudiciul material în sumă de 4475 lei — prejudiciul ce ține de deteriorarea camerei de luat vederi «Sony HDR.XR 520 E» și 70 lei plata pentru efectuarea expertizei medico-legale.

3. Casarea parțială deciziei Curții de Apel Chișinău din 25.06.2015 în partea respingerii încasării integrale a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care prejudiciul moral în mărimea de 50000 lei să fie încasată integral din contul inculpatului Babenco Andrei în beneficiul său.

4. Casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25.06.2015 în partea respingerii ca nefondată a cererii declarate de Brega Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 03.07.2013 și emiterea unei noi decizii, prin care să fie dispusă casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03.07.2013 ca neîntemeiată și nemotivată, prin care a fost respinsă plîngerea depusă de partea vătămată Brega Oleg la 13.06.2013 împotriva ordonanței Procuraturii Rîșcani mun. Chișinău din 09.07.2012 și dispunerea anulării ordonanței procuraturii Rîșcani mun. Chișinău din 09.07.2012, prin care au fost scoși de sub urmărire penală Sajin Anatolie, Tcaci Anatolii, Lașco Ivan și Babenco Andrei din lipsa elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În susținerea solicitărilor sale recurentul invocă următoarele argumente:

– instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel, aplicîndu-i cea mai mică și mai blîndă pedeapsă posibilă din cele enumerate la art. 287 alin. (1) Cod penal, nemotivînd destul de suficient de ce anume această pedeapsă minimă neprivativă de libertate i-a aplicat inculpatului;

– consideră că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că pedeapsa cu amenda în privința inculpatului își poate atinge scopul său, cu atît mai mult inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate, nu a colaborat cu organul de urmărire penală pentru a-i fi aplicată cea mai blîndă pedeapsă penală prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal;

– referitor la soluția instanței de apel privind respingerea ca nefondată a cererii declarate de către partea vătămată Brega Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03.07.2013, o consideră neîntemeiată, deoarece instanța de apel a motivat prin aceea că partea vătămată a avut dreptul în baza art. 313 Cod de procedură penală, să conteste aceste ordonanțe, însă recurentul menționează că, toate cererile care nu s-au reușit să se înainteze la etapa urmăririi penale se înaintează la judecarea cauzei;

– consideră eronate și concluziile instanței de fond și de apel, prin care acestea conchid că partea vătămată nu a fost sechestrată de careva persoane, punînd la baza acestei concluzii iarăși probe critice prin natura lor, și anume, declarațiile martorului Gligor Nelli, declarațiile inculpatului Babenco Andrei și ale lui Tcaci Anatolie, care sînt subordonați inculpatului, care sînt combătute prin înregistrările video de la locul faptei și declarațiile martorului Cernei Iulia;

– atrage atenția instanței de recurs că, decizia instanței de apel nu conține argumente plauzibile referitor la admiterea sau respingerea argumentelor apărării din apelul suplimentar depus în numele părții vătămate Brega Oleg cu privire la solicitarea casării încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03.07.2013 ca neîntemeiată și nemotivată, prin care a fost respinsă plîngerea depusă de partea vătămată Brega Oleg la 13.06.2013 împotriva ordonanței Procuraturii s. Rîșcani mun. Chișinău din 09.07.2012 și dispunerea anulării ordonanței procuraturii s. Rîșcani mun. Chișinău 09.07.2012, prin care au fost scoși de sub urmărire penală Sajin Anatolie, Tcaci Anatolii. Lașco Ivan și Babenco Andrei din lipsa elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal, expuse nemijlocit în apelul suplimentar depus în formă scrisă, fiind anexat la dosar. În conformitate cu jurisprudența CtEDO (Neumeister versus Austria) nerespectarea dreptului de a fi auzit, constituie o ingerință a art.6 parag. 1 din CEDO, astfel, existînd o încălcare a dreptului la un proces echitabil cazul în care instanțele judecătorești se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins.

Referitor la acțiunea civilă înaintată în cadrul dosarului penal, recurentul menționează faptul, că este neîntemeiată soluția instanței de apel, prin care s-a admis în principiu acțiunea civilă în ce privește încasarea prejudiciului material cauzat părții vătămate Brega Oleg, deoarece eronat a concluzionat că a fost necesară amînarea ședinței de judecată conform art. 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală pentru a putea stabili exact suma, fapt ce contravine materialelor cauzei și circumstanțelor stabilite pe parcursul examinării cauzei, întrucît instanței de apel i-au fost prezentate probe ce confirmă prejudiciul în mărime de 4475 lei pentru deteriorarea camerei de luat vederi «Sony HDR-XR 520 E» și 70 lei plata pentru efectuarea expertizei medico-legale.

La fel, consideră, că instanța de apel nu a motivat soluția sa privind admiterea parțială a acțiunii civile ce ține de prejudiciul moral, dispunându-se încasarea sumei de 5000 lei și a respins suma de 45000 lei, fapt care este descurajată partea vătămată, în opinia căruia, pentru un rector de universitate suma de 5000 lei nu constituie o sumă considerabilă și în urma achitării căreia va putea să dea vre-o lecție de comportament în societate pentru inculpat. Astfel, instanța de apel, fiind obligată, totuși, să motiveze de ce anume a admis suma de 5000 lei prejudiciu moral și nu mai mare sau mai mică.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate de avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Babenco Andrei și de partea vătămată Brega Oleg, solicitând respingerea acestora, cu menținerea hotărârii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

De asemenea, a depus referință și avocatul Cebanaș Alexandru în numele părții vătămată privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Frunză Iu. în numele inculpatului Babenco A., solicitând dispunerea inadmisibilității acestuia.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs reiterează că potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă

pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul constată, că în acest sens instanța de apel a ignorat practica judiciară constantă și anume prevederile pct. 22.2 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 cu modificările din 24 decembrie 2010 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, care stipulează că în partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor prevăzute de art. 394 Codului de procedură penală, potrivit căreia instanța de apel era obligată în partea descriptivă a hotărîrii de condamnare să descrie fapta criminală, considerată ca fiind dovedită.

Astfel, în conformitate cu materialele cauzei Babenco Andrei a fost pus sub învinuire în baza art.287 alin. (1) Cod penal: „*huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*”, însă prima instanță a pronunțat o hotărîre de achitarea lui Babenco Andrei de sub învinuirea imputată, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel, judecînd cauza, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și a conchis că, prima instanță incorect a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului Babenco Andrei, deoarece potrivit cumulului de probe administrate în cauză, cercetate și verificate în instanța de apel s-a constatat că vina acestuia în săvîrșirea infracțiunii de huliganism a fost dovedită pe deplin.

Însă, analizînd decizia atacată, Colegiul lărgit relevă că, instanța de apel contrar prevederilor art. 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu a expus temeiul de fapt, adică fapta constatată de instanță, deoarece aceasta l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe inculpatul Babenco Andrei în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, astfel neexpunîndu-se asupra fondului apelului.

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit conchide că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecînd cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deci există temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar de a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile

legale asupra motivelor indicate în apelurile declarate de procuror și partea vătămată Brega Oleg, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Frunză Iurie în numele inculpatului Babenco Andrei și de partea vătămată Brega Oleg, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Babenco Andrei Maxim** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la data de **07 iulie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru